

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

Екологічна акція «Збережемо первоцвіти» щорічно проводиться навесні, з метою посилення державного і громадського контролю за охороною та збереження рідкісних ранньоквітучих видів рослин.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **Червона книга України — офіційний державний документ, який містить перелік рідкісних, вразливих і зникаючих видів тваринного і рослинного світу у межах України, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів і заходи щодо їх збереження. Занесені до Червоної книги України види підлягають охороні на всій території України. Станом на квітень 2020 року до Червоної книги України занесено 1369 видів (543 тварин і 826 рослинного світу).**

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **Підсніжник (*Galanthus nivalis*)** – рід рослин родини амарилісових, підродини Amaryllidoideae. Налічує 20 видів. Більшість з них розквітають у зимовий час, до весняного рівнодення але деякі види цих квітів розквітають ранньою весною і пізно восени. Зимостійка, дрібно-цибулинна рослина. Вид занесений до Червоної книги України.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **БІЛОЦВІТ ВЕСНЯНИЙ (LEUCOJUM VERNUM)** – геофіт, багаторічна цибулинна рослина родини амарилісові, роду білоцвіт. Декоративний ранньовесняний ефемероїд білоцвіт весняний — рідкісний вид флори України, внесений до Червоної книги України. Білі пониклі квітки у формі дзвоника з жовтими та зеленими плямами на кінцях пелюстки, по одному чи по 2 в суцвітті.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

ШАФРАН ГЕЙФЕЛЯ АБО КРОКУС (CROCUS HEUFFELIANUS)

– багаторічна рослина родини півникових.

Квітки зазвичай поодинокі, інколи зібрані по 2-3 штуки. Оцвітина проста, віночкоподібна, 9-13 см завдовжки, при розкритті квітки до 7 см завширшки. Пелюсток 6, вони фіолетові (зрідка — білі),

Вид занесений до Червоної книги України

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **Цибу́ля ведме́жа (*Allium ursinum*)** – багаторічна трав'яниста рослина родини Цибулевих, відома також під народними назвами левурда, леверда, дікий часнік, черемшá. Росте на більшій частині Європи. Рідкісний вид, занесений до Червоної книги України

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

Анемона жовтецева (*Anemone ranunculoides* L.)

– вид квіткових рослин родини жовтецеві (*Ranunculaceae*). Звичайна ранньовесняна багаторічна рослина наших листяних лісів, заввишки 10-25 см. Декоративна та отруйна рослина. Цвіте наприкінці квітня — на початку травня.

Вид занесений до Червоної книги України.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- Р'ябчик шаховий (*Fritillaria meleagris* L.) – отруйна багаторічна рослина родини Лілійних. Декоративна та лікарська культура

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

Проліска дволиста (Scilla bifolia L) – емероїдна рослина родини холодкових (Asparagaceae). Найперша квітка, що зацвітає навесні.

Це маленька, але мужня рослинка має тоненьке стебельце з малесенькими видовженими листочками, що розташовані попарно.

Квіточка проліска має ніжні, видажені, загострені на кінці пелюстки синього кольору.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **Конвалія травнева (C. majalis)** – надзвичайно красива, кореневищна рослина. Цінується за красу дрібних дзвоникоподібних квіток, зібраних у поникле суцвіття, що володіє сильним ароматом.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- Підбіл звичайний, мати-й-мачуха (*Tussilago farfara* L).
Росте підбіл на глинистих схилах, у ярах, по берегах річок і озер, на окраїнах вільхових боліт. Тіньовитривала рослина. Цвіте в березні — квітні. Поширена майже по всій Україні

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

○ **Медунка (*Pulmonaria*)**

Назва «медунка» – не випадкова. Це дійсно медоносна рослина. Нектару в її квітках міститься багато. Причому це один з найбільш ранніх медоносів, а тому і найцінніших. Квітки медунки найчастіше відвідують повільні волохаті джмелі.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

- **Гадюча цибулька (*Muscari neglectum*)** – рід цибулинних рослин родини холодкових (*Asparagaceae*), раніше відносили до родини гіацинтових (*Hyacinthaceae*) або лілейних (*Liliaceae*). Деякі види розводять як декоративні рослини з безліччю сортів.

“ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ – 2021”

Первоцвіт весняній (*Primula veris* L.)

Багаторічна трав'яниста рослина родини первоцвітних до 20 см заввишки, з розеткою прикореневиx листків овальної або яйцевидно-овальної форми, сильно зморшкуватих, по краях хвилястих, поступово звужених у крилатий черешок. Із середини розетки виростає одне або кілька безлистих квітконосних стебел із зібраними на верхівці у пониклий зонтик жовтими, пахучими квітками.

ЩО БУДЕ, ЯКЩО ЗРИВАТИ ПЕРВОЦВІТИ?

Ви, мабуть, не раз помічали, як на початку весни бабусі починають продавати невеличкі букетики із ранніх весняних квітів. Чи ж можемо ми уявити, що одного теплого весняного дня люди не побачать на ринку жодного такого букетика? Гайнуть у ліс — а там теж квітів немає. ...

*А все тому, що чимало видів первоцвітів занесені в **Червону книгу України**. І як би не прикро було це визнавати, але ці тендітні рослинки на межі зникнення.*

ЩО БУДЕ, ЯКЩО ЗРИВАТИ ПЕРВОЦВІТИ?

Коли хтось хоче зірвати квітку, то, звичайно ж, обирає найкращу і найбільшу, а значить — здорову. Суцвіття, що залишилися, нездатні сформувати недеформоване, стійке до хвороб і шкідників насіння.

Крім того, зривання квітки пошкоджує цибулину і насіння: у рослинку утворюється своєрідна «ранка», і в неї можуть потрапити бактерії. Поживні речовини рослинка отримує завдяки фотосинтезу, що проходить у листочках. Якщо зірвати їх, цибулина вже не зможе отримати запас сил до наступного року.

ЩО БУДЕ, ЯКЩО ЗРИВАТИ ПЕРВОЦВІТИ?

- Для багатьох комах перші квіти весни є джерелом живлення. Неважко здогадатися, що буде з метеликами, бджілками, іншими комахами, коли зникнуть первоцвіти. Чимало з них захищають ліс від шкідників, і якщо їх не стане, нікому буде «лікувати» дерева.

ПАМ'ЯТКА

ПЕРВОЦВІТИ — НЕПОВТОРНА КРАСА НАШОЇ ПРИРОДИ

1. *Запам'ятайте назви первоцвітів: шафран Гейфеля, підсніжник, медунка, первоцвіт мати-й-мачуха, пролісок, конвалія, білоцвіт, пізньоцвіт*

ЗБЕРЕЖЕМО ПЕРВОЦВІТИ
Не знищуй те, що подароване природою !

2. *Не рвіть первоцвіти, а тільки милуйтеся ними.*
3. *Майже усі види первоцвітів занесені до Червоної книги.*
4. *Їх кількість у природі щороку зменшується.*
5. *Торгівля первоцвітами заборонена.*
6. *Свідомо відмовтеся від купівлі квітів.*
7. *Станьте на захист первоцвітів!*
8. *Цінують кожну рослину!*

РОБОТИ УЧНІВ ШКІЛЬНИХ ЛІСНИЦТВ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗНИЩЕННЯ ПЕРВОЦВІТІВ

- *Нагадуємо, що відповідно до статті 68 Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища” “незаконно здобуті в природі ресурси та виготовлена з них продукція підлягають безоплатному вилученню, а знаряддя правопорушення – конфіскації. Одержані від їх реалізації доходи спрямовуються в місцеві фонди охорони навколишнього середовища”.*
- *Згідно постанови Кабінету Міністрів України № 1030 від 07.11.2012 року «Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання)» розмір компенсації за шкоду, заподіяну незаконним збиранням або знищенням чи пошкодженням рослин, занесених до Червоної Книги України становить від 49 до 62 грн за одну рослину. Відповідно до статті 88-1 ч. 2 Кодексу України про адміністративні правопорушення: порушення порядку придбання чи збуту об’єктів рослинного світу, занесених до Червоної Книги України, тягне за собою накладення штрафу від 1700 до 3655 грн із конфіскацією об’єктів рослинного світу.*

